

دینی ، علمی ، ادبی واجتماعی

مخفصل

سنه

۵

جلد

۵

۱۳۳۸

مجموعه اسناد اسلامی

شیمدیلک عربی آیلری ابتداسنده نشر اولونور .

صارا ، مدیری ، محرری :

جمادی الاولى

۱۳۴۳

جزء

۵۵

شرائط تحریر: اسلامک نفعنه خادم یازیلر مع التشکر قبول ونشر اولونور . نازانک شخصیته دکل ، یازینک ماهیتی نظر دفته آلتیر . کوندمریله جک آثار اوقوناقلی ومختصرجه یازیلش اولمالیدر . کن یازیلردن شایان قبول کورولتیر تاریخ صیراسیله درج ایدیلیر .

شرائط اشرا: هر سنه نك برنجی وایکینجی آلی آیلغندن اعتباراً آبونه قید اولونور . سنه لکی پوسته اجرتیه برابر : ۱۰۰ ، آلی آیلغی : ۵۰ غروشدر . ممالک اجنیه ایچین ۲۰ و ۱۰ غروش علاوه سی لازمدر .

مخفصل

۱۳۳۸

مجموعه سنك كچن سنه ره عائد وپك چوق معلومات مفیده حی حاوی اولان نسخه لری منتظماً دیکلیمش واوزه زلرینه قالین برر قایق کیریلرک بجلد کتاب حالته کتیر یلشدر . خیرالایس اولایله جک بوتفیس کتابلردن برنجیسنک موجودی بیتمش ، ۱۲-۷ نجی نسخه لری پراکنده اولارق قالشدر . هر نسخه سی ۱۰ غروشدر . ۳،۲ و ۳ نجی جلدلرک بدلی ده پوسته اجرتیه برابر بوزر غروشدر . طوغرودن طوغروه اداره خانه یه ۲۰ غروش کونده ریلدیکی صورتده هر اوج جلدی یوللانیر .

نسخه سی ۱۰ غروشدر .

اولوناماز. انسانلر آنجاق بو حس علوی سایه سنده
هدایته ایرر ، ابدی بر سعادتیه نائل اولور .
حس دیانتیه دماغی تنورایدن بر ذات دیورکه:
بن حس دیانتک فطری اولدیغنی کندی نفسمده
پک کوزل مشاهده ایدیورم ، بن شئون حیاتیه می
نظره آلاق دوشونورم که بن کندی اراده واختیارم
اولمقسزین بو وسعت آباد عالمه کلدیم؛ مشفق بر والدهنک
کنار شفقتنده ، وظیفه شناس بر پدرک ظل حمایه سنده
پرور شیاب اولدم ، بوتون کونلرم اسباب ذوق
وصفا ایچنده کچمکده در ؛ آشیانه استراحتم اولان
محل، کره ارضک پک لطیف، هر طرفه ناظر بر پارچه سی
اوزرنده بولونیور ، بوجهته کاشانک اکر و حیرور
مناظری کوزلرمک اوکنده پارلایوب طورییور ،
باخصوص مائی رنگ سمانک هر طرفی پیشگاه تماشایی
اولانجه نورانیتمیه ترین ایدیور، هر صباح تماشاسیله
غریب بر استغراقه طالدیغ کونشک کال احتشام
ایله طلوعی روحده بر نیجه رقیق احتشاساتک تجلیسنه
خدمت ایدیور ، کیجه لرك لطافتنه کلنجه بونلرده
کوکلی دهها باشقه بر فیض ایله نشوه یاب ایلنور ،
فکر مده بر نیجه الهاماتک انکشافنه سببیت ویریور؛
پارلاق قمرک کندینه خاص لطافتی ؛ سیاره لرك ،
ثابت لرك اور و حفز المعانی وجدانی نورلر ایچنده بیر اقیور .
سمانک و سمانده کی او قدر شمعشعه دار اجرامک
او علوی مناظرینی باشقه بر کوزل لکله تنظیره چالشارق
نظر ایتهاجی جلب ایدن ساحه زمینک آغوش طراوته
آلمش اولدیغنی بدایع خلقتنه کلنجه اک حساس
شاعر لرك بیله تصورندن عاجز قاله جقلری درجه ده
لطیف و آهنگ پرورد؛ هر کون او طه مک پنجره لری
آچوبده طاتلی طاتلی تماشاسنه طالمقده بولوندیغ
واسع اووهنک هر طرفی زمر دین آغاچار ایله ، اک
دلنشین اکنلر ایله، رنگارنگ چیچکلر ایله بزه نمش
بولونیور .

اثبات ایچون بولوندیغنی ونفی و آلانک معنای حصری
مستلرم بولوندیغنی بیلمز ایمش ، اونده باس یوقدر .
کذلک [اقموا الصلاة و اتوا الزکوة] آیتنی دویان
هر فرد ، نماز قیلمانک ، زکات و یرمه نک نزد باریده
مطلوب اولدیغنی مقتضای آیت اولق اوزره آکلار .
اما بو آدم ، امر لرك وجوب ایچون اولدیغنی بیلمز مش ،
بوراسی مانع ادراک اولاماز . شو حالده هیچ بر
فرد ، بو خصوصده جهلاً معذور اولاماز و « نه معلوم ؛
بو آیتک معنایی بزم بیلدی کمز کی دکادر ، بناء علیه
مذورز » دییه مز .

او چنجی نوع ، علمانک محط اجتهادی و مواهب
السمیه نک کزیده لرندن بولونان عقلک جولانکاه
ادراکی بولونان شو تفسیره اکثریا (تأویل) نامی
ویریلر . چونکه ، احتمالات عدیده دن برینی ترجیح ،
مجملاتک بیانی عموماتک تخصیصی صورتیه استنباط
احکام ، شو تفسیرک آثاری جمله سندندر .

دردنجی نوع ؛ قیام قیامت ، هنکامه محشر ؛
ماهیت روح ، کیفیت تعذیب و تنعیم ، اوائل سورده کی
حروف مقطعه و بوکا بکزر دیگر متشابهاتدن عبارتدر که
بونلرک علمی ذات باری یه منحصردر . شو حالده
بونلری تفسیرده اجتهاده مساع یوقدر ، مکر دیگر
بر نص فرقانی اونک تأویلی کوسترمش اولا .

ایشته ابن عباسدن مروی اولان شو تقسیم ،
تفسیر بالدرایه نک نظر شرع شریفده مظهر مساعدده
اولدیغنی کوستریر .

آهیات فاکولته سی تفسیر و تاریخ تفسیر مدرسی

بر غمخوری هودت

حس دیانت ، فطریدر

معلوم اولدیغنی اوزره انسانلر ایچون حس دیانت
فطریدر . فطرت سلیمه سنی حسن محافظه یه موفق
اولان بر انسانک حس دیانتدن محرومیتی تصور

انکیز بر منظره تشکیل ایتهدن آزاده قالمیور .
 و اسفا که فلاکت بونکه قالمیور ، بنم انیسه
 روح اولان ذواتده برر برر زواله یوزطوتیور ،
 اویله حزین بر طرزده آفل اولیور که آرتق کندیلریله
 بوما تخانه فانیده بردها ملاقات ایتمک ممکن اولامایه حق .
 کمال یاس ایله شاهدهی اولدیغیم بوجیع حادثه لر
 برکون بنمده قرین زوال اولاجغمی ، بردن بره
 سونوب کیده جگمی بلیغ برلستان ایله بکا افهام
 ایدوب طورییور .

آرتق شو بقادن محروم ، فنایه محکوم اولان
 عالم ، بو قدر طاقتفرسا شئون حیاتییه قارشییچین
 ایچین آغلایان غریب روحی ناصل بحق نشوه یاب
 ایده بیلیر ؟ . شو متهیج روحک قدسی ، ابدیته
 متوجه اولان آرزولرنی ناصل تطمینیه کافی اولابیلیر ؟
 فقط امین اولکنز که بن کندیمی شوقانی عالمده
 بحق مسعود کورمه مکله برابر وجدانا منشرح ،
 همده صوک درجه منشرح . چونکه بنم روح ،
 ابدی بر حیاتک ، رهین افول اولمایان بر جهان نور انورک
 موجودیتنه قاندر . بنم وجدانی لبریزیض ایدن
 بوزیه قناعت ایسه حس دیانتدن باشقه دکدر ، بو
 نزیه قناعت ، شو ممکناتی قدرت ازلیه سیله ابداع
 ایدن بر واجب الوجودک اثر الهامیدر . بر واجب
 الوجود که آنک هر کونه اشتباهدن منزله اولان
 موجودیتی ، آنک عظمت و قدرتی تصدیق ایدلدکجه
 بومکناتک وجودینی ایضاح قابل اولاماز . او
 واجب الوجود حضرتلیدر که وجود ایله عدمه
 نسبتی متساوی بولونان بوسلسله ممکناتک وجودینی
 عدمنه ترجیح ایتمش ، بوجمعه حادثاتک ذی شعور
 بر جزئی اولان انسانلری حس دیانتله مفطور اولارق
 ساحه شهوده کتیروب کندی وارلقی آنلره الهام
 ایلشدر .

آرتق فطرت سلیمه سنی محافظه یه موفق اولان

حسن طالعه باقیکنز که بن بوجمعه طبیعتک بو قدر
 عالی ، روحیور پارچه لرینی کمال استغراق ایله
 طویه طویه تماشا ایدنه جک بر موقعنه نائل بولونمقله
 برابر هم نوعم اولان افراددن بر چوغنه نصیب اولمایان
 بویوک بر ثروته ، یوکسک بر موقع اجتماعی یه ده مالکم .
 بوجمشم ، صفا آباد عالمده رفیقه حیاتم اولان
 بر بدیعه عفت ایسه یقدرتک بر اثر اعجاز کارانه سی
 دنیه جک قدر بر مکملیت خلقتیه مالکدر ، نزاهت
 طبیعیه ، علویت اخلاقیله برملکه کالات اطلاقه
 لایقدر .

ثمره حیاتم اولان سویملی چوجوقلریمی ده
 دلخواهم اوزره یتشدیرمکه موفق اولیورم .
 دیمک که آرتق دنیاده بدن دهامسعود بر
 کیمسه پک آز تصور اولونابیلیر .

واقعا ظاهر حاله نظراً بو ، بویله در . حیفا که
 بن کندیمی حقیقی بر سعاده ایرمش کوره میورم ،
 بو قدر نعمتله دسترس اولدیغیم حالده روح بر تورلو
 تهیج اتدن قورتولامیور ، مضطرب قلم بر وجهله
 سکوتیاب اولامیور . چونکه بن اویله بر نعمت
 ایستییورم که هیچ بروقت المدن چیقما سین ، بن
 اویله بر عالمده یاشامق ایستییورم که آهنگ سعادتیمی
 هیچ برالیم حادثه اخلاص ایتمه سین . حالبوکه ایچنده
 یاشادیغیم بو عالم ناسوت ، او قدر مکملیتیه برابر
 احتیاجات روحیه می تطمین ایدنه جک درجه ده حائر
 کالات بولونمیور ، زیرارنک دلفریبنه مفتون اولدیغیم
 سہابی وقت وقت پک مظلم بولو طر انخاطه ایدیور ،
 زمان اولیور که اورنکین فجر لوجه لرندن ، اودلنشین
 طلوع منظره لرندن اثر قالمیور ، اوبی عدد اجرام
 سماویه نیک پارلتیسی کورلمیور ، یریوزینه کلنجه : بوده
 اوزرنده کی بدایع فطرتی هر زمان محافظه ایدمه میور ،
 بهارک فیض قدومیله اله ایدمه بیلدیکی آثار کونا کون
 خلقتی خزان کلیر کلز الدن چیقاریور ، پک قسوت

شمديكى حدودىنى پك وپك چوق چن منظومه من
سحابيه سنده موجود مختلف الطبيعه (آتوم) لردن
[جزؤ فرد] ك آغيرلى مركزه طوغرى
طوپلانغه باشلامش و بو وجهه بر مركز تكائف
حصوله كمشدر . عين زمانده بو مركز تكائف
بالطبع بر مركز جاذبه اولق استعدادى دخى حاز
بولنديغدن بو مركز اوزاقلرنده كشت وكذار
ايدن اجسام بر مقدار صوغومقله برابر ميخانيك
ساوى قوانينى موجبنجه در حال در دست تشكىل
كوشن طاسلاغنى اطرافنده دوره دخى
باشلامشدر كه سيارتك تحصيللى قما بو دوره به
عائد نظريه باقيه بيلير . مع مافيه سيارت جوهرلىرىنى
بالآخره شمسدن فيرلاما اولدقلىرىنه دائر فلكيون
مشهوره طرفدن درميان ايدلن نظريه هيسندن
قوتلى بولنديغنى اعترافه دخى مجبورز .

في الحقيقه سيارت جوهرلىرى ؛ بالاده كى
[اولم يرالدين ...] آيت كريمه سنك اخبار جليلي
وجهه كونشك دورانندن فيرلاما اوافق اوافق
سحابيه لر اولديغدن بونلك كافه سى خط استواى
شمس سطحنده وياپك گوچوك زوايا ايله بو سطحك
آلت ويا اوستنده دورانه باشلامشدر كه اليوم دخى
بو وضعيتى محافظه ايلكده درلر . نته كيم : (سورة
نازعات) ك [۳۰ نجى] والارض بعد ذلك دحيا [:
« و بوندن صوكره ارضى طوپاچ كى دونك اوزره
فيرلاتدى » معناسنده كى آيت كريمه سى ، جوهر
ارضك كونشدن آيريله رق باشلى باشنه فضايه
فيرلاتيديغنى وعين زمانده طوپاچ كى دونديرلديكى
بيلديرمك اعتباريله صوك درجده شايان دقتدر ! ..
واقعا سيارت صغيره دن بعضيلرى واورانوسك
پيكلرى بو قاعده عموميده دن انحراف ايتكده
بولمشلر سده بو حال بوراده تفصيلى بي لزوم كوربان
باشقه اسبابدن ايلرى كمشدر . خلاصه : بو وجهه

انسافلك روخلر نى بوالهام ربانينك تجلى ازليستندن
تجريد ايتك امكانى متصور دكلدر . بوبابده وقوع
بولاجق هر تونر لوملحدانه مساعى عقامته محكومدر .
(فطرت الله التى فطر الناس عليها لا تبديل لخلق الله .)
ايسته بشريته تسليت بحش اولان ، بشريتك
انشراح وجدانى بحق تأمين ايدن ، بشريت ايچون
هر تونر لوملحدانه حياتيه نى تسهيل ايدهر ك سعادت
حقيقه قاپولر نى آچان بوفطرت سليمه در .
الغبطه ! . فطرت سليمه سنى حسن محافظه يه
موفق اولارق الهامات دينيه دن مستفيض اولانلره .
يازيقلر اولسون ! . فطرت سليمه سنى تبديله
چالشارق وادى كفر والحاده دوشنلره .

عمر نصرى

سياره مزقاج ياشنده؟

۲

حال وشائى وهيئت عموميه كائناات ايچنده صفر
حكمنده كى موقعى چن مصاحبه مزده آكلانديغنز
ارضك منشأه كلنجه ؛ (سورة فصلت) ك اون برنجى
[ثم استوى الى السماء . . .] و (سورة انبيا) ك
[۳۰ نجى] اولم يرالدين كفروا ان السموات والارض . . .
آيتلر يله بيلديرلديكى اوزره مع منظومه دخان عموميدن
وبالآخره جوهر شمسدن قوما اوافق برسحابيه اولوب
مختلف ادواره تبعيته آيجق شمديكى حالى
آلايلىمشدر ! [*]

ارباب تدقيقك بياننه كوره فضانك عمومى
دخانندن آريلان منظومه مزسحابيه سى ، اولامر كرده
شمسى تشكيل ايتمشدر . جمله مزه معلومدر كه بر
شى نه قدر كوچوك اولورسه اولسون خاصه خلقيه سنى
ضايغ ايلمه جكندن ايلك دوره لرده تا (نيتون) ك

[*] بو ايكي آيت جليله نك تفسير فلكيسى حقنده
واسع معلومات آلق ايشه نيلر محفلك ۴۱ دن اعتباراً
۵۰ ، ۵۱ ، ۵۲ نجى نسخلر ينه مراجعت ايدنه بيليرلر .